

Västlänken förändrade deras liv

Del 6: Den hemlighetsfulla grå eminensen

Så var den då beslutad igen, för vilken gång i ordningen kan man undra, Västlänken. Politikerna var glada. Tjänstemännen på Trafikverket var glada. Entreprenörerna var glada. Journalisterna var glada.

Men alla var inte glada.

Nick Bogård hade spanat på egen hand. Han var privatdetektiv med ett oansenligt kontor i en sliten fastighet på Kungshöjd. Det var ett spännande och omväxlande jobb. Det kunde handla om att fotografera förmodad otrohet, att skugga personer och deras förehavanden, att kontrollera sanningshalten i ett misstänkt CV, att avslöja bedrägerier eller att spåra folk som försvunnit.

Det var ett ensamt jobb, med spännande. Nick var nöjd med bylinen under företagets logotyp. ”Du kanske inte är paranoid, trots allt. Det kanske helt enkelt är sant.”

Under senare tid hade uppdrag som gav intäkter fått stå tillbaka för Nicks egen privata spaning. Att Västlänken, den planerade pendeltågstunneln under stan, delade stan i en krympande ja-del och en växande nej-del hade han klart för sig efter hundratals timmar av smyglyssnande och dolda inspelningar av samtal mellan människor på spårvagnar, på caféer och i frisersalonger.

Nick var först betänksam över vad Västlänken-bygget skulle medföra för staden. Skador på natur- och kulturmiljö, buller och besvär, sättningar och rivningar till följd av grundvattensänkning, mångdubbelt överskriden budget...

Eftersom Nick hade gått en kurs i stadens arkitektur var han särskilt bekymrad över vad sprängningar, grävningar och grundvattensänkningar skulle betyda för de stora arkitekternas skapelser – Victor von Gegerfeldts Feskekörka med formen som en gotisk kyrka, först ifrågasatt men med tiden accepterad, och Adolf Edelsvärds Hagakyrkan och Engelska kyrkan. Och Hans Hedlunds stadsbibliotek mitt emot Handelshögskolan, numera universitetsbibliotek, med sin USA-influerade arkitektur, måste rimligen vara i riskzonen för grundvattensänkning. Och hur skulle det gå för residenset, det så kallade Torstensonska palatset på Södra Hamngatan, stadens äldsta bebodda hus, från 1651? Ett tjugo meter brett schakt skulle byggas bara sju meter under residensets golv.

Mindre bekymrad var Nick för Edelsvärds Centralstationshus, landets enda stationshus i nygotik – det var ju så långt mellan grävdiket och stationsbyggnaden. Detta hade han konstaterat under sina fältspaningar på Centralen. Han hade först tänkt att Västlänken rimligen måste kunna motiveras med att den skulle ge väldigt mycket nytta för att kompensera för byggets kostnader och följdverkningar. Men hans slutsats var bergsäker: det blir ingen nytta. Den extra gångtiden från en ny station norr om dagens Centralstationen skulle medföra minst sju minuters längre restid för fyra pendlare av fem. Nick hade räknat ut att mer än hälften av resenärerna skulle få ökad frånvaro från hemorten.

Nick hade läst att beslutet var fattat och inte kunde ändras. Bullshit, tänkte han. Han kände inte till någon naturlag som sa att man inte kan ändra ett beslut om det skulle framkomma fakta som motiverade en ny bedömning. Och nya sådana fakta uppdagades ständigt. Och även utan dessa negativa följdverkningar hade Västlänken ändå varit en mycket dålig idé. Inte ens om den var gratis hade den varit önskvärd av användarna. Det skulle ju bli sämre för resenärerna.

Därför hade Nick sökt svar på frågan: ”Vem väljer Västlänken i längden?” Han hade funderat och räknat och till slut fått ihop till en debattartikel i G-P. Den morgon när hans artikel publicerades lade han fötterna på skrivbordet, tände en cigarett och läste förnöjt sin text.

Samma kväll när han som vanligt satt på sitt kontor och surfade på nätet hördes en signal från hans mobiltelefon. Han hade fått ett SMS-meddelande, det första den dagen. Han läste: ”Kom till Nordstans P-hus plan 3 kl 21.45. An offer you can't refuse.”

Nick reste sig och gick fram till fönstret. Han särade på de nerdragna persiennerna. Ute var det mörkt och dimmigt. November i Göteborg. Han tyckte sig se hur en figur i mörk rock på andra sidan gatan tittade upp mot hans fönster. Figuren slängde en glödande cigarett på gatan, trampade på den och gick därifrån.

Nick tog på sig sin trenchcoat och hatt, drog åt skärpet, fällde upp kragen och begav sig ut i göteborgsdimman. När han gick nedför Kungsgatan mot city hörde han ett storband med en saxofonsolist. Där var den där musiken igen, tänkte han. Meditativt, stämningsmättat. Den brukade dyka upp när han var ute och gick.

Han passerade en butik med brunt papper upptejpat innanför fönstren. Här hade Veronicas inredningsbutik legat. Veronica var en cool tjej som Nick gärna slängde käft med över en kopp förmiddagskaffe. För några månader sedan när Nick gick förbi hade hon stått i dörren och ropat: ”Hördu Nick, jag har ett uppdrag till dig. Det gäller ett försvinnande. Var är mina kunder?” Nick hade svarat: ”Färre

parkeringsplatser, höjda parkeringsavgifter, trängselskatt, krångligare att köra, du säljer stora paket, inget vackra damer bär med sig på spårvagnen. *A fool can see that.*” Och nu var butiken tom. Veronica hade flyttat sin butik till Frölunda Torg. Han hade hört att affärerna blomstrade. *Good for her. Not good for the inner city.*

När han en stund senare öppnade dörren mot parkeringsdäck plan 3 i Nordstans parkeringshus såg han först inte en människa. Han gick långsamt längs raderna av parkeringsplatser. De flesta var tomma.

Plötsligt hajade han till. Vid en pelare såg han en siluett. Han hörde en röst.

”*Mister Bogård?*”

”*In person*”, sa Nick.

Skuggfiguren tog ett steg fram och kom ut i ljuset av en lysrörsarmatur. Han hade lösskägg och hatt. Sådant såg Nick direkt. En cigarrett glödde till.

”Vi har läst din artikel”, sa mannen. ”Du känner inte oss. Vi vet vem du är. Ett råd i all välmening. Sluta skriva artiklar mot Västlänken.”

”*So, who are you?*”

”Låt mig säga så här: Vi är en grupp som verkar för Göteborgs utveckling. Verka men inte synas är vårt motto. Och dina skrivelser motverkar vårt mål. *I say no more.*”

Nick kunde argumenten.

”Utveckling? Ökade restider, tidigare tåg på morgonen, senare tåg hem på kvällen. Västlänken gör det sämre.”

”Sämre för vem?”

”För tågresenärerna, *read my lips*. Varför är politikerna för Västlänken? *Something stinks here*. Ökade restider. Regionförminskning. *Smart guys take the car*. Trafikverket lurar politikerna. De säger att restiden över Centralen ökar med 1-3 minuter. *The truth?* Mer än sju minuter.”

”Politikerna *know all that.*”

”*You must be kidding...?*”

”Problemet är att folk flyttar från Göteborg. Nyttiga skattebetalare flyttar till kranskommunerna. Att göra det sämre för pendlarna är en medveten strategi. Med ökade restider väljer arbetskraften att bosätta sig i Göteborg. Det kallas... regionförminskning.”

”Så du menar... ökade restider *by purpose?* *But what if* folk tar bilen istället?”

”Du kanske inte brukar åka bil i rusningstrafik. Jag kan meddela dig att det är rätt mycket köer. *You know*, vägarbete här, vägarbete där. Ett räckte här, en asfaltgrop där, en trasig gatlampan, en skylt på sned. Om bilisterna tar en annan väg beger sig våra trupper dit. Det styrs med GPS. Det är också medveten strategi. Till slut tröttnar folk. Vi räknar med stor inflyttning till de nya byggena i centrum.”

Den okände slängde sin cigarrett på betonggolvet och trampade på den.

”Och inte nog med det”, sa han. ”När folk flyttar hit märker de att det finns väldigt få parkeringsplatser vid de nya bostadsområdena.”

Han gav ifrån sig ett hest, rosslande skratt och tillade: ”Väldigt, väldigt få. Utan bil kan folk inte lämna stan. Så de företag som vill ha kompetens måste finnas i Göteborg. Du förstår vad allt detta innebär?”

”*Point taken.*”

”*Guess you do. Money talks.*”

Den okände tog ett steg tillbaka och befann sig nu i mörker.

”Det vore klokt för dig om du skrev positivt om Västlänken istället”, sa han. ”Skriv om en grön och nära storstad, om hur Västlänken pumpar liv i stan, om hur kaffetörstiga alingsåsare fikar i Haga, om...”

”Varför skulle någon tidning vilja publicera sådan propaganda?”

”Du kommer att bli publicerad. Fråga inte hur. Och du kommer att få ett kreditkort på posten. Från en bank på Cayman Island. Och ju mer du skriver, desto mer laddas ditt kort. Det är vattentätt. Skatteverket? *Forget it, Nick, it's Gothenburg.*”

”*And what if not?*”

Mannen höjde sin arm och pekade på en punkt bakom Nick.

”*You see that?*” sa han.

Nick vände sig om. Han såg inget som kunde vara av intresse. Några parkerade bilar, bara. Alla Volvo, tillverkade i bilstaden Göteborg. Hur skulle det gå med det i framtiden?

När Nick vände sig mot mannen igen var det tomt. Mannen hade försvunnit spårlöst. Inga ljud kunde ge någon ledtråd.

Nick gick mot utgången och tog sig ut på Östra Hamngatan. Han gick åter mot Kungshöjd. Att mannen hade uttryckt ett hot mot Nick rådde det inget tvivel om. Olaga hot, fjärde kapitlet, femte paragrafen i brottsbalken.

Nick tänkte över sitt liv. Han fru hade lämnat honom för sin personliga tränare, hans son hade flyttat till Stockholm och blivit AIK-are, hans dotter doktorerade i intersektionell representativitet med personkategorisering efter utseende, inriktning rasifiering och genusperspektiv vilket gjort honom till en ständig måltavla, och hans vänner undvek honom av rädsla för att bli kartlagda. Frun hade fått huset. Han sov i ett litet rum innanför kontoret. Han hade inte mycket att leva för. Whiskyflaskan var hans bästa vän.

”*So what the heck!*” tänkte han. Han kunde lika gärna ta risken. Göteborg är värt att kämpa för. Man borde kunna locka inflyttare genom att erbjuda bättre kärnverksamhet istället för det som politikerna numera höll på med. Västlänken måste stoppas. Göteborg kan mycket bättre.

Nick gick hemåt i dimman, med rockkragen uppfälld och hatten neddragen. Nu hördes det där storbandet och saxofonsolisten igen.

Han hade bestämt sig. Han skulle fortsätta. Konsekvenserna, *whatever that was*, var han beredd att ta.

En sak var klar: när det gällde Västlänken var han inte till salu.

MrG

Källor:

<http://www.gp.se/ledare/flykten-från-göteborg-1.1698184>

Gunilla Linde Bjur och Krister Engström: Göteborg, arkitekter och fasader 1850-1920

www.folkinitiativet.se

wikipedia

Musikinspiration:<https://www.youtube.com/watch?v=vZCtCluNRQQ>

© Gunnar Lindgren

gunnar@artibus.se

0708-840311